

Αγιορείτικο Μοσχοβολιστό Πρόσφορο

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Σφραγίδα του πρόσφορου (συμβολισμοί και έννοιες).

Το Πρόσφορο είναι το ψωμί που προσφέρουμε στον Ναό, για να τελεσθεί η Θεία Ευχαριστία. Μαζί με το κρασί, ως Τίμια Δώρα (άρτος και οίνος), προτού μεταφερθούν με τη Μεγάλη Είσοδο στην Αγία Τράπεζα, τοποθετούνται στην Πρόθεση (προ + τίθημι = προθέτω), όπου με την τελετή της Προσκομιδής θα προετοιμασθούν για τη Θεία Λειτουργία. Στην Προσκομιδή τμήματα του Προσφόρου θα τοποθετηθούν τελετουργικά στο Δισκάριο και λίγο κρασί στο Άγιο Ποτήριο.

Το στρογγυλό σχέδιο του Προσφόρου συμβολίζει την κοιλιά της Παρθένου Μαρίας, απ' όπου προήλθε (γεννήθηκε) ο μονογενής Υιός της. Πάνω στο Πρόσφορο υπάρχει ανάγλυφο σχέδιο, που σχηματίζεται από σφραγίδα.

Από το κέντρο του Προσφόρου βγαίνει ο Αμνός, δηλ. το κεντρικό τετράγωνο του σχεδίου με τα γράμματα: ΙΣ ΧΣ ΝΙ ΚΑ (Ιησούς Χριστός νικά). Τα γράμματα αυτά πρέπει να είναι ευδιάκριτα και να φαίνονται καθαρά. Λέγεται Αμνός (αρνάκι), γιατί ο προφήτης Ησαΐας προφήτευσε ότι ο Μεσσίας σαν ένα άκακο αρνάκι θα οδηγηθεί

στη Θυσία. Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος επιβεβαίωσε αυτή την προφητεία, όταν έδειξε στους μαθητές του τον Μεσσία και είπε: “Να ο αμνός του Θεού” (Ιωάν.1α΄, 29). Επίσης ο Απόστολος Πέτρος στην Α Επιστολή (1α, 18-19) γράφει: “Ελυτρώθητε εκ της ματαίας υμών αναστροφής... τιμίω αίματι ως αμνού αμώμου και ασπίλου Χριστού”.

Το σχέδιο του Προσφόρου περιέχει επίσης τη μερίδα της Παναγίας με τα γράμματα Μ και Θ, δηλ. Μήτηρ Θεού. Η τριγωνική μερίδα της Παναγίας τοποθετείται δεξιά του Αμνού στο Δισκάριο με τα λόγια: ‘Εις τιμήν και μνήμην της υπερευλογημένης, ενδόξου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, και αιιπαρθένου Μαρίας, ης ταις πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, την Θυσίαν ταύτην εις το υπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. (Συνεχίζει με τον 10ο στίχο του 44ου ψαλμού) Παρέστη η Βασίλισσα εκ δεξιών σου, εν ιματισμῷ διαchrύσω περιβεβλημένη, πεποικιλμένη’. (Δηλαδή: Προσφέρουμε τη μερίδα αυτή προς τιμή και μνήμη της υπερευλογημένης ένδοξης Κυρίας μας Θεοτόκου και αιιπαρθένου Μαρίας, με τις πρεσβείες της οποίας δέξου, Κύριε, τη Θυσία αυτή στο υπερουράνιό σου Θυσιαστήριο. Τιμητικά στάθηκε η Βασίλισσα στα δεξιά σου με ιματισμό χρυσό ντυμένη, στολισμένη). Η Παναγία στη Βασιλεία του Θεού έχει το πρωτείο τιμής.

Από τα εννέα τριγωνάκια, που βρίσκονται στο δεξί μέρος του προσφόρου, εξάγονται οι μερίδες των αγγέλων και όλων των αγίων και τοποθετούνται αριστερά του Αμνού. Οι άγιοι που μνημονεύονται είναι οι Προφήτες, οι Απόστολοι, οι Ιεράρχες, οι Μάρτυρες, οι Όσιοι, οι Ανάργυροι, οι Θεοπάτορες μαζί με τον άγιο της ημέρας και τελευταίος ο Πατέρας της Εκκλησίας που συνέγραψε την τελούμενη Θεία Λειτουργία. Οι άγιοι, επειδή δεν έχει γίνει η Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου και δεν έχουν εισέλθει ακόμα στον Παράδεισο, ωφελούνται κι αυτοί από τη μνημόνευση στις Θείες Λειτουργίες. Εξάλλου και στον Παράδεισο θα προχωρούν από ‘δόξης εις δόξαν’, δηλ. θα βελτιώνεται η κατάστασή τους και θα απολαμβάνουν σταδιακά μεγαλύτερες θείες ευλογίες. Επίσης, κατά τον Καβάσιλα προσφέρεται η αναίμακτη Θυσία ως ευχαριστία στον Θεό, που μας έδωσε τους αγίους. Αυτοί αποτελούν τα πρότυπα όλων των χριστιανών, αυτοί τους καθοδηγούν και μεσιτεύουν γι’ αυτούς με τις προσευχές τους.

Από άλλα τμήματα του Προσφόρου εξάγονται οι μερίδες υπέρ των ζώντων και των κεκοιμημένων, οι οποίοι ανήκουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Αυτές τοποθετούνται εμπρός από τον Αμνό και, όταν πριν τη Θεία Κοινωνία κατά τη συστολή (ένωση) Σώματος και Αίματος ο Λειτουργός τις ρίχνει στο Δισκοπότηρο, λέει συγχρόνως τα ακόλουθα αξιοπρόσεκτα λόγια: “Απόπλυνον, Κύριε, τα αμαρτήματα των ενθάδε μνημονευθέντων δούλων σου τω Αίματί σου τω Αγίῳ· πρεσβείαις της Θεοτόκου και πάντων σου των αγίων. Αμήν”. (Δηλαδή: Σβήσε εντελώς, Κύριε, τις αμαρτίες όσων εδώ μνημονεύθηκαν δούλων Σου με το Αίμα Σου το Άγιο· με τις πρεσβείες της Θεοτόκου και όλων Σου των αγίων. Αμήν). Στήν αρχή της Προσκομιδής ο

Ιερουργός υψώνει (σηκώνει ψηλά) το Πρόσφορο μέχρι το μέτωπο και μ αυτή την κίνηση συμβολίζει την ύψωση του Χριστού στον Σταυρό, όπου έχυσε το τίμιο Αίμα Του για τη σωτηρία των ανθρώπων.

Αγιορείτικο Μοσχοβολιστό Πρόσφορο

Υλικά

Για το πρόσφορο

2 φλ.τσαγ αλεύρι μαλακό κοσκινισμένο

5 φλ.τσαγ αλεύρι σκληρό κοσκινισμένο

1 φλ.τσαγ προζύμη

1 φλ.τσαγ χλιαρό νερό (όχι καυτό) για το προζύμη

1 κουταλάκι του γλυκού αλάτι

χλιαρό νερό όσο πάρει για το ζύμωμα

σφραγίδα ξυλόγλυπτη

2 ταψάκια 25 εκ

Διαδικασία

Για να αναπιάσετε το προζύμι: Σε μια μεσαία ξύλινη γαβάθα ρίξτε ½ φλ.τσαγ αλεύρι μαλακό και 1/2 φλ.τσαγ αλεύρι σκληρό . Ανοίξτε με τα χέρια σας μια λακκούβα στο κέντρο ρίξτε το προζύμι και προσθέστε το χλιαρό νερό. Το δουλεύετε με τα χέρια το προζύμη με τα υπόλοιπα υλικά μέχρι να λιώσει τελείως το προζύμι και το μείγμα να γίνει ένας παχύρευστος χυλός. Σκεπάστε με καθαρή πετσέτα και κουβέρτα, και το αφήστε το σε χώρο ζεστό, για 8 ώρες μέχρι να δείτε να φουσκώνει. Ξεσκεπάστε της κουβέρτες και ρίξτε στη γαβάθα , το αλάτι και λίγο- λίγο όλο το αλεύρι. Ρίξτε σιγά σιγά το νερό και ζυμώστε για 15´ λεπτά μέχρι

η ζύμη να είναι σφιχτή και να μην κολλάει στα χέρια μας και στη ξύλινη γαβάθα. Αφαιρέστε ένα κομμάτι όσο το μέγεθος του προζυμιού που χρησιμοποιήσατε, και το τοποθετήστε το σε ένα πήλινο σκεύος με σκέπασμα, το αφήνετε εκτός ψυγείου για 12 ώρες ώστε να φουσκώσει και στη συνέχεια τοποθετήστε το στο ψυγείο. Την υπόλοιπη ζύμη χωρίστε την σε δύο μπάλες. Πασπαλίστε με λίγο αλεύρι τον πάγκο κουζίνας και πλάστε κάθε πρόσφορο σε σχήμα στρογγυλό. Σε ένα ταψί αλείψτε με λίγο λιωμένο καθαρό κερί τοποθετείστε την κάθε ζύμη στο κέντρο του ταψιού. Απλώστε και στρώστε το πρόσφορο στο ταψί. Με ένα μαχαίρι κάντε στο κέντρο 9 ενωμένες μαχαιριές. Πάρτε την σφραγίδα σταυρώστε το πρόσφορο. Τοποθετείστε προσεχτικά την σφραγίδα στο κέντρο του πρόσφορου, πιέστε με δύναμη και στρίψτε την σφραγίδα ελαφρά. Σηκώστε την σφραγίδα σιγά- σιγά και πλάγια. Με ένα κλαδί από ξύλο τρυπήστε το πρόσφορο στον “αμνό” (στο μεσαίο τετράγωνο της σφραγίδας) στις 4 γωνίες. Έπειτα κάνετε 8 τρύπες (έξω από την περιοχή της σφραγίδας 2 επάνω η μια κάτω από την άλλη και της υπόλοιπες στη αντίστοιχη της άλλες περιοχές (κάτω, δεξιά, αριστερά) σχηματίζοντας το σταυρό.) συνολικά είναι 12 τρύπες (άγιοι απόστολοι).

Σκεπάστε το ταψί με μια φαρδιά λεκάνη και από πάνω με μια κουβέρτα. Αφήστε να φουσκώσει για 1 ώρα (Χρειάζεται προσοχή να μή παραφουσκώσει η ζύμη). Προθερμάνετε το φούρνο στους 200° (ανάλογα με τον φούρνο), και ψήστε σε αυτή τη θερμοκρασία 15’-20’ στης αντιστάσεις πάνω κάτω στην προτελευταία σχάρα. Χαμηλώστε την θερμοκρασία στους 180 c και σκεπάστε το πρόσφορο με λαδόκολλα η αλουμινόχαρτο όταν πάρει χρώμα. Αφήστε για 40’ μέχρι να ψηθεί και να ροδίσει. Βγάλτε το πρόσφορο από το φούρνο σκεπάστε για λίγα λεπτά με καθαρή πετσέτα να ιδρώσει και με αυτό τον τρόπο αυτό βγει πιο εύκολα. Τοποθετήστε σε καθαρή πετσέτα το πρόσφορο και σκεπάστε το με 2 καθαρή πετσέτα. Μετά από μισή ώρα αλλάξτε την πετσέτα, πού έχει μουσκευτεί από τους αχνούς του ζεστού πρόσφορου, και αφήστε το σκεπασμένο με στεγνή πετσέτα για να διατηρηθεί μαλακό ή ακουμπήστε τα όρθια στον τοίχο για να στεγνώσουν. Αφού κρυώσουν εντελώς τα πρόσφορα, τυλίξτε το καθένα ξεχωριστά με μια καθαρή πετσέτα και κλείστε τα σε μια νάιλον σακούλα. Βάλτε τα στο ψυγείο. Εκεί μπορείτε να τα διατηρήσετε ως και μια εβδομάδα.

Πηγή: lekkas-giorgos.com